

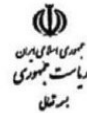
واکنش روحانی به بخش‌نامه رییس قوه قضاییه: شورای عالی فضای مجازی ورود کند - دیجیاتو

امیر مستکین | یکشنبه، ۰۶ بهمن ۱۳۹۸

هفته گذشته بود که رییس قوه قضاییه در بخشنامه‌ای (به تاریخ ۲۸ دی ماه) به مراجع قضایی سراسر کشور، [اعلام کرد](#) که هرگونه فعالیت در زمینه «صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی» صرفاً در صورت اخذ مجوز از صدا و سیما مجاز است و این سازمان، وظیفه نظارت بر این موضوع را برعهده دارد.

با این حال، امروز نامه‌ای به تاریخ ۳۰ دی ماه منتشر شده که در آن، حسن روحانی، «برای استحضار» ابراهیم رئیسی اعلام می‌کند که «این گونه امور مرتبط به شورای عالی فضای مجازی است.»

شماره: ۱۳۳۹۵۳۹
تاریخ: ۱۳۸۸/۱/۲۸
پرست

رئیس، فرهنگستان صدا و سیما

جناب آقای آقای
رئیس محترم فرهنگستان صدا و سیما
سلام علیکم

با شماره شماره ۹۰۰/۱۷۸۳۳/۱۰۰ مورخ ۱۳۸۸/۰۱/۲۸ ریاست محترم قوه قضائیه با موضوع «مسئولیت صدا و سیما در خصوص صدور مجوز و تنظیم مقررات صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی و نظارت بر آن» به استحضار ریاست محترم جمهوری رسید. این نوشت فرمودند:

«دستورالعمل و آیین نامه تعیین آگهی رسمی در قوه قضائیه
سلام علیکم
ارتقاء این مرکز را بر طبق دستورالعمل عالی قضایی است.»

مراتب برای استحضار ریاست محترم قوه قضائیه اعلام می‌شود.

فرهاد علی

- روا شد:
- جناب آقای دکتر جهانگیری معاون اول محترم رئیس جمهور همراه با تصویر برای استحضار
 - جناب آقای دکتر محمدعلی باقری وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی
 - جناب آقای مهندس آذری جهرمی وزیر محترم ارتباطات و فناوری اطلاعات همراه با تصویر برای استحضار
 - جناب آقای دکتر صالحی وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی همراه با تصویر برای آگهی
 - جناب آقای دکتر فیروزآبادی دبیر محترم شورای عالی فضای مجازی همراه با تصویر برای آگهی

دبیرخانه مرکزی
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
شماره نامه: ۹۸۷۲۷۷۴۶۵
تاریخ نامه: ۱۳۸۸/۱/۲۸
شماره تماس: ۸۸۵۱۳۰۱۲

شماره: ۱۳۳۹۵۳۹
تاریخ: ۱۳۸۸/۱/۲۸
پرست

بخشنامه

مراجع قضایی سراسر کشور

با عنایت به نظریه تفسیری مورخ ۱۳۷۹/۱۱/۱۰ شورای محترم نگهبان ذیل اصول ۲۴ و ۱۷۵ قانون اساسی و ابلاغیه مقام معظم رهبری مدنظره عالی مورخ ۱۳۹۲/۶/۲۲ خطاب به رئیس جمهور محترم، مبنی بر اینکه: «مسئولیت صدور مجوز و تنظیم مقررات صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی و نظارت بر آن منحصرأ بر عهده سازمان صدا و سیما است.»

ضروری است مراجع قضایی و ستادی قوه قضائیه هرگونه استعلام درباره صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی را از حیث پروانه فعالیت، مقررات و موضوعات مرتبط از سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی به عمل آورند. بدیهی است، هرگونه فعالیت در این زمینه بدون مجوز آن سازمان غیر مجاز می باشد.

سید ابراهیم رئیسی

هفته گذشته و پس از انتشار بخش‌نامه رییس قوه قضائیه در همین مورد، مدیرکل دفتر حقوقی وزارت فرهنگ و ارشاد نیز **از شورای عالی فضای مجازی خواست تا مصادیق صوت و تصویر فراگیر ارائه شود** تا دقیقاً مشخص شود چه محتوای صوتی و تصویری در این تعریف قرار می‌گیرد:

«نقطه مبهم، نامشخص بودن چیستی صوت و تصویر فراگیر است که متأسفانه از زمان ابلاغ مراتب توسط رهبری تا کنون توافقی میان دستگاه‌های دولتی، مجلس شورای اسلامی، صدا و سیما و مرکز ملی فضای مجازی برای ارائه یک تعریف مشخص حاصل نشده است.»

اگرچه تلاش صداوسیما جهت کنترل بخش‌هایی از اینترنت به سال‌ها پیش برمی‌گردد اما از اوایل سال ۹۷، این مسئله با شدت بیشتری پیگیری شد؛ چرا که در همان زمان، اعضای کمیسیون فرهنگی مجلس به دنبال تصویب طرحی بودند که مسئولیت صدور مجوز و تنظیم مقررات صوت و تصویر در فضای مجازی و نظارت بر آن را انحصاراً در اختیار صدا و سیما قرار می‌داد. سرنوشت آن طرح البته مشخص نشد.

اما همیشه این بحث وجود داشت که مفهوم «صوت و تصویر فراگیر»، مشخص نیست. وزیر ارتباطات نیز در همان زمان در توییتی اعلام کرد که تعریف این مفهوم مشخص نیست و همین مسئله می‌تواند مانعی برای لایه‌های خدمات و محتوای شبکه ملی اطلاعات شود.

«محمدجواد آذری جهرمی» سپس در مصاحبه‌های خود اعلام کرد که این مفهوم باید از طریق شورای عالی فضای مجازی تعریف شود. او در همین رابطه گفته بود:

«شورای عالی فضای مجازی باید این موضوع را دقیق تعریف کند و پیشنهاد می‌شود تا قبل از اینکه تعریف دقیقی مشخص شود، اقدامات بیشتری در این رابطه صورت نگیرد چرا که باعث انحصار خواهد شد. یکی از پیامدهای این انحصار، توقف رشد تولید محتوا در شبکه ملی اطلاعات است؛ صدا و سیما می‌خواهد تنظیم مقررات، تصدی‌گری و مالکیت در حوزه صوت و تصویر را به صورت یکجا در دست بگیرد و بر اساس این رویه، قرارداد بسته، مزایده‌ای برگزار کرده و پنج پیمانکار انتخاب کرده‌اند.»

با این همه، از سال گذشته «سازمان تنظیم مقررات صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی» (ساترا) که اکنون یکی از معاونت‌های صداوسیما است و رییس آن هم از سوی فعالیت خود را به شکل جدی‌تری از سر گرفت.

۲۰ آبان و همزمان با اولین نشست خبری سازمان تنظیم مقررات صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی، «سید صادق امامیان»، رئیس این سازمان در پاسخ به سوال دیجیاتو مبنی بر این که مرز مشخص برای مجوزی که این سازمان می‌دهد دقیقاً کجاست و برای چه رسانه‌ها و پلتفرم‌های ویدیوی مجوز لازم است و اساساً معنای صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی چیست، گفت:

«ما تعریف جدیدی ایجاد نکرده‌ایم که مورد مناقشه قرار بگیرد. هر خدمت رسانه‌ای که به نحوی رسانه‌ی صوتی و تصویری حساب می‌شود در محدوده کاری ما قرار می‌گیرد. رسانه صوتی و تصویری هم چند شاخص دارد. برای مثال اصل کارش ارائه خدمات صوت و تصویر باشد و قابلیت دسترسی عمومی داشته باشد. مورد بعدی اینکه به نحوی خدمت رسانه‌ای موثری را ارائه دهد؛ یا تولید حرفه‌ای دارد یا خدمت به شکل حرفه‌ای ارائه می‌شود و کسب‌وکار است. این تعریف هم در مستندات جهانی ارائه شده و ما هم آن را در مقررات‌مان قرار داده‌ایم؛ به این مفهوم که تعریف نسبت به تکنولوژی خنثی است. هر سرویسی که این مشخصات را دارد و یک رسانه صوتی و تصویری نوین حساب می‌شود و دسترسی عمومی به آن وجود دارد، در این چارچوب قرار می‌گیرد.»

او توضیح داد که شاید یک سایت بیشتر بر متن محور است اما یک قسمت ویدیو هم دارد و همان قسمت، در قلمروی تنظیم‌گری این سازمان قرار می‌گیرد. با این حال امامیان در پاسخ به این بخش از سوال دیجیاتو که وزیر ارتباطات، شورای عالی فضای مجازی را محل داوری برای ارائه تعریف صوت و تصویر فراگیر در نظر گرفته بود هم گفت:

«در ابلاغی که انجام شده، همه چیز شفاف است و کسی مسئول تعیین تعریف نیست. البته ما خوشحال می‌شویم که این تعریف در شورای عالی فضای مجازی هم مورد تایید و تاکید قرار بگیرد و حتی اگر اصلاحی هم لازم است، انجام شود چون ما کمیسیون تنظیم مقررات داریم. اما دو نکته وجود دارد: در تعریفی که ابلاغ شده، تنظیم‌گری، تنظیم مقررات، صدور مجوز و نظارت بر رسانه‌ها در حوزه مسئولیتی این سازمان است و هیچ قیدی در ابلاغیه حقوقی وجود ندارد. پس کسی نمی‌تواند بگوید نظارت، صوت و تصویر یا صدور مجوز یعنی چه. قانون اینجا مشخص و شفاف است.»

نکته مهم اینجاست که از ۱۴ دی ماه، ۲۶ رسانه جدید نیز مجوز فعالیت خود را از این سازمان دریافت کردند که در میان آن‌ها می‌توان به آپارات، فیلیمو، نماوا و کافه بازار نیز اشاره کرد. لیست کامل پلتفرم‌هایی که اخیراً مجوز خود را دریافت کرده‌اند، به شرح زیر است.

